

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

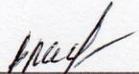
Руслан ПОСТОЛОВСЬКИЙ
2023 р.

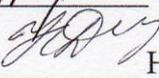
**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 024 ХОРЕОГРАФІЯ
для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра
на основі НРК6, НРК7**

Схвалено вченою радою художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «25» квітня 2023 р.

Голова вченої ради
художньо-педагогічного факультету Наталія ДЗЮБИШИНА

Схвалено навчально-методичною комісією художньо-педагогічного факультету
Протокол № 3 від «24» квітня 2023 р.

Голова навчально-методичної комісії
художньо-педагогічного факультету Олена ВЛАСЮК

Голова фахової атестаційної комісії Наталія ДЗЮБИШИНА

Розробники: Лариса МАРКЕВИЧ
Лариса ВОЛОШИНА
Ілона ЛЕГКА
Тетяна ЛОБАН
Сергій РАБЧЕНЮК

Програма фахового іспиту зі спеціальності 024 Хореографія для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня НРК6, НРК7 / Л.А. Маркевич, Л.П. Волошина, І.П. Легка, Т.Й. Лобан, С.В. Рабченко. Рівне: РДГУ, 2023. 10 с.

Розробники:

Маркевич Л.А., кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри хореографії
Волошина Л.П., старший викладач кафедри хореографії
Легка І.П., старший викладач кафедри хореографії
Лобан Т.Й., старший викладач кафедри хореографії
Рабченко С.В., старший викладач кафедри хореографії

Рецензент:

Плахотнюк Олександр Анатолійович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та хореографії Львівського національного університету імені Івана Франка

Програма фахового іспиту зі спеціальності 024 Хореографія для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня НРК6, НРК7 визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки в закладах вищої освіти III-IV рівня акредитації, зміст основних освітніх компетентностей, критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованої літератури, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри хореографії (протокол № 3 від 22 березня 2023 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	7
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	8
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Основною метою фахового випробування є перевірка теоретичних знань та володіння методикою викладання хореографічних дисциплін. Фахове випробування проводиться у формі теоретичного іспиту. Зазначаються норми часу, відведені для проходження вступного випробування.

Вступники повинні володіти теоретичними знаннями і практичними навичками постановки хореографічних номерів різних жанрів та стилів, використовуючи різноманітний хореографічний і музичний матеріал, застосовувати широкий арсенал виразних засобів і прийомів; володіти теоретичними та практичними основами збору та обробки хореографічного фольклору; вміти компонувати музичний матеріал, працювати з концертмейстером. Володіти вмінням практично втілювати творчий задум у хореографічну композицію.

Правила проведення вступного випробування:

- Фахове випробування проводять з використанням екзаменаційних білетів;
- пакети екзаменаційних білетів і екзаменаційні відомості отримують голови екзаменаційних комісій у день проведення фахове випробування; факт отримання екзаменаційних матеріалів голови екзаменаційних комісій засвідчують підписом у спеціальних журналах;
- зміст фахового випробування має відповідати змісту Програми;
- додаткові питання формулюються виключно відповідно до змісту Програми;
- фахове випробування проводять тільки голова і члени екзаменаційної комісії, визначені наказом ректора;
- присутність сторонніх осіб (батьків, викладачів, які не є членами відповідної екзаменаційної комісії) на фаховому випробуванні заборонена;
- зміни у складі екзаменаційних комісій дозволяються тільки на підставі наказу ректора;
- фахове випробування проводять не менше двох екзаменаторів, які оцінюють відповідь вступника, засвідчуючи її своїми підписами в аркуші усної відповіді, аркуші результатів вступних випробувань (екзаменаційному листі) та екзаменаційній відомості;
- голова екзаменаційної комісії засвідчує своїм підписом кожен з цих документів;
- аркуші усної відповіді та екзаменаційні листи голови екзаменаційних комісій повертають головам відбіркових комісій після фахового випробування в день його проведення;
- екзаменаційні відомості повертаються до приймальної комісії у день проведення фахового випробування, про що зазначається у журналі їх видачі і підтверджується підписом голови екзаменаційної комісії;
- допуск вступників до фахових випробувань здійснюється за умов наявності аркуша результатів вступних випробувань (екзаменаційного листа) та пасторта;
- фахове випробування проводяться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією РДГУ;
- вступники отримують тільки один комплект екзаменаційних завдань; заміна завдань не дозволяється;
- вступники мають право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань;
- під час фахових випробувань не дозволяється порушувати тишу, спілкуватися з іншими вступниками, користуватися електронними, друкованими, рукописними інформаційними джерелами;
- запис відповіді на екзаменаційні завдання здійснюється в аркуші усної відповіді, під якою ставиться підпис вступника, голови та членів екзаменаційної комісії;
- вступники, які не з'явилися на фахове випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та в конкурсі

не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного фахового випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;

- перескладання фахових випробувань не дозволяється.

Час, відведений на проведення вступного випробування в усній формі (відповідно до наказу МОН України від 27 серпня 2002 року № 450) - 0,25 год. на одного вступника.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ІСПИТУ

1. Основні принципи “джаз-модерн” танцю.
2. Робота балетмейстера над створенням хореографічного твору.
3. Методика вивчення групи рухів *rond de jambe* у класичному танці.
4. Складові частини уроку джаз-модерн танцю.
5. Мініатюра. Види хореографічних мініатюр та їх характеристика.
6. Методика виконання *demi et grand plie* в народно-сценічному танці.
7. Специфіка виконання екзерсису посеред зали у джаз-модерн танці.
8. Поняття ситуації та її побудова у хореографічному номері.
9. Методика вивчення стрибків: *pas assemble, pas jete*.
10. Джерела виникнення та фактори формування народного хореографічного мистецтва.
11. Поняття “варіювання” лексики. Застосування “варіювання” в хореографії.
12. Методика виконання вправ на розвиток рухливості ступні в народно-сценічному танці.
13. Сучасні тенденції розвитку композиційної роботи у латиноамериканських танців.
14. Поняття лібрето.
15. Основні поняття класичного танцю.
16. Прості фігури та їх трансформація у складні для латиноамериканських танців.
17. Поняття “пластичний мотив”. Застосування “пластичного мотиву” при постановці номеру.
18. Методика виконання вправ на вистукування.
19. Засоби виразності народно-сценічного танцю.
20. Предмет у хореографічному творі. Робота з предметом.
21. Позиції рук у класичному танці. Поняття *port de bras* : I, II, III, IV та III *port de bras* з *demi plie* на опорній нозі.
22. Дайте визначення термінам «свінг», «свей».
23. Метр, ритм, темп в музиці та хореографії.
24. Методика виконання обертальних та колообертальних вправ в екзерсисі народно-сценічного танцю.
25. Основні етапи розвитку джаз-модерн танцю.
26. Одноплановий та багатоплановий малюнки та їх застосування при постановці хореографічних номерів.
27. Методика вивчення *battement releve lent* у класичному танці.
28. Видатні хореографи джаз-модерн танцю.
29. Види сценічного танцю та їх характеристика.
30. Методика виконання *battement developpe* в народно-сценічному танці.
31. Методика побудови уроку народно-сценічного танцю.
32. Поняття «художній образ» в хореографічному номері.
33. Методика вивчення групи рухів *battement tendu* у класичному танці.
34. Назвіть категорії, на які поділяються фігури у європейських танцях.
35. Допоміжні прийоми вирішення кульмінації та розв'язки у хореографічному творі (рапід, стоп-кадр, рачий хід).
36. Методика виконання *grand battement jete* в народно-сценічному танці.
37. Методика побудови народно-сценічного *exercice*.

38. Сценічний простір, його використання при постановці номеру та створенні хореографічної лексики.
39. Методика вивчення групи рухів *battement fondu* у класичному танці.
40. Зв'язуючі між правими та лівими фігурами у європейських танцях.
41. Прийоми симфонічного розвитку лексики та їх застосування.
42. Методика виконання присядок та їх види.
43. Особливості побудови танцювальних етюдів на заняттях народно-сценічного танцю.
44. Хореографічна метафора. Її використання при створенні хореографічного твору.
45. Методика вивчення стрибків *temps leve soute, changement de pied, pas echappe*.
46. Імпровізація як хореографічна техніка.
47. Прийоми роботи балетмейстера з музичним матеріалом та їх характеристика.
48. Методика виконання обертів та їх види.
49. Базові проблеми при виконанні латиноамериканських танців.
50. Особливості постановки безсюжетного номеру.
51. Методика вивчення *demi et grand plie* у класичному танці.
52. Класифікація рухів в українському народно-сценічному танці.
53. Особливості постановки сюжетного номеру.
54. Відтворення художнього образу, національного характеру та манери виконання.
55. Етапи формування модерн танцю.
56. Поняття «танець для дітей» та «танець на дітей». Різниця підходів.
57. Виконання *temps lie par terre* у класичному танці.
58. Визначення поняття «ритм гуапача» та його використання в танці Ча-ча-ча.
59. Джерела виникнення танцю. Хоровод – як першооснова хореографії.
60. Мета і завдання уроку народно-сценічного танцю. Побудова уроку.
61. Стилiстичнi особливостi українських народних танців та їх районування.
62. Поняття «режисура» руху.
63. Мета та завдання *exercice* у класичному танці.
64. Основні принципи модерн танцю.
65. Характерна «режисура» руху.
66. Методика виконання тинків в українському характері.
67. Особливості композиційної роботи для показових виступів європейських танців.
68. Метафорична «режисура» руху.
69. Пози класичного танцю *epaulement croise, epaulement efface*.
70. Взаємозв'язок музичного та хореографічного матеріалу в народно-сценічному танці.
71. Жанри хореографічного мистецтва. Їх характеристика.
72. Методика виконання «голубців» в українському характері.
73. Складові частини уроку модерн танцю та їх характеристика.
74. Види хореографічного мистецтва. Їх характеристика.
75. Пози класичного танцю: *ecarte*.
76. Принцип виконання та методика викладання лівих фігур у європейських танцях.
77. Поняття «канон» у хореографії.
78. Регіональна специфіка Полісся: чинники впливу на формування танцювальної культури.
79. Значення фольклору у становленні сучасного народно-сценічного танцю.
80. Специфіка драматургії сюжетного танцю.
81. Пози класичного танцю: *arabesque I, II, III, IV*.
82. Видатні танцівники модерн танцю. Їх внесок у сучасну хореографію.
83. «Циклічний канон» у хореографії.
84. Костюми регіону Полісся та їх вплив на формування танцювальної лексики.
85. Методика викладання та виконання правих фігур у європейських танцях.
86. Характеристика «балету» як хореографічної форми.
87. Методика вивчення стрибків: *sissonne ouvert, sissonne fermee*.
88. Павло Вірський – засновник українського народно-сценічного академічного танцю

89. Використання поліфонічних прийомів розвитку лексики при постановці великих танцювальних форм.
90. Вплив музичного мистецтва на формування танцювальної лексики. Поширені музичні розміри Поліського краю.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Таблиця відповідності

рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей вступників під час фахового випробування

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
<p>Початковий вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, елементарного поняття, відповіді невірні, що демонструють незрозуміння суті запропонованого питання. Демонструє недостатні знання у постановці хореографічних композицій різних жанрів та стилів. Представлений до перегляду хореографічний номер немає хореографічного вирішення.</p>	0-99	незадовільно
<p>Середній вступник відтворює незначну частину теоретичного матеріалу, не повністю виявляє знання і розуміння основних положень, може виправляти власні помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, основну частину відповіді відтворює на репродуктивному рівні. Володіє практичними навичками постановки хореографічного номеру, але невміло використовує набуті знання. У практичному виконанні завдань допускає суттєві помилки. Нецікаве хореографічне вирішення запропонованого до перегляду номера.</p>	100-149	задовільно
<p>Достатній вступник правильно і глибоко розуміє суть питання, вміє узагальнювати, систематизувати інформацію, самостійно виправляє допущені помилки та має власний підхід до поставленого питання. Добре зорієнтований у матеріалі, вміє застосовувати широкий арсенал хореографічних засобів і прийомів, має хороші технічні можливості, хоча допускає деякі помилки, що заважають оцінити його краще. Володіє відповідними технічними вміннями з хореографії, але дещо невпевнений. Відповідає визначенню – грамотний балетмейстер.</p>	150-179	добре

<p>Високий вступник виявляє особливі здібності, має високий показник знань теоретичного матеріалу, вміє самостійно узагальнювати знання, правильно використовує набуті знання і уміння для побудови відповіді, переконливо її аргументує, володіє термінологією, самостійно розкриває власну думку. Вступник виявив якості креативного балетмейстера, має високий показник вмінь та навичок з постановки танцю, володіє розвинутою творчою фантазією та вмінням практично втілювати творчі задуми у хореографічній композиції. Впевнено та вміло демонструє високий рівень технічної підготовки, майстерно використовує різноманітний танцювальний і музичний матеріал, володіє виразними засобами хореографії.</p>	<p>180-200</p>	<p>відмінно</p>
--	-----------------------	-----------------

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Аксьонова І.Ю. Танцювальна лексика Поліського краю : навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Рівне : О. Зень, 2012. 171 с.
2. Бермудес Д. В. Дослідження інтересу учнів загальноосвітніх шкіл до використання засобів музичної ритміки і хореографії на уроках фізичної культури // Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : збірник наукових праць. Київ. 2010. Вип. 8. С. 56-61.
3. Геккель А.В. Абетка класичного танцю (3 рік навчання) : навч-метод. посіб. Рівне : РДГУ, 2014. 100 с.
4. Головка А. В. Хореография в современных видах спорта // Теория и практика физической культуры. 2011. № 6. С. 62-64.
5. Гордеева О.Ю. Методика викладання народно-сценічного танцю (вправи біля станка – 1-3 роки навчання) : навч-метод. посіб. Рівне: РДГУ, 2015. 183 с.
6. Дем'янюк Н. Упровадження хореографічної спадщини Василя Верховинця в педагогічну та мистецьку освіту // Імідж сучасного педагога. 2012. № 4. С. 48-50.
7. Засоби ритміки і хореографії у професійній підготовці майбутнього фахівця. Проблеми освіти : наук.-метод. зб. / Ребриня А.А., Павлюк О.С., Ференчук Б.М., Мозолюк О.В. Київ. 2013. № 76. С. 29-34.
8. Зань Л.А. Методика викладання класичного танцю: навч.-метод. посіб. Рівне: РДГУ, 2014. 87 с.
9. Кізім В., Чернищенко Т. Хореографічна підготовка як засіб естетичного виховання молодших школярів на уроках фізичної культури // *Фізична культура, спорт та здоров'я нації* : зб. наук. пр. Вінниця. 2014. Вип. 18, т. 1. С. 98-101.
10. Котенко Н.В. Особенности хореографической подготовки в спортивных танцах // Вестник спортивной науки. 2012. № 2. С. 63-66.
11. Коваль Л., Тараненко Ю. Мистецько-педагогічний феномен підготовки майбутніх учителів хореографії : монографія. Мелітополь : Видавничий будинок Мелітопольської друкарні, 2018. 249 с.
12. Кушнерчук І. Танці як засіб фізичного та естетичного виховання хлопців та дівчат // *Міжнародні читання пам'яті професора Богдана Шияна*: зб. наук. пр. Дрогобич. 2014. С. 123-127.
13. Манелюк Е.В., Манелюк Д.І. Танець: навч.-метод. посіб. Рівне: РДГУ, 2015. 224 с.

14. Мартиненко О. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку. Бердянськ : вид. Ткачук О.В., 2010. 156 с.
15. Павелків Р.В. Вікова психологія : підручник. Київ: Кондор, 2011. 468 с.
16. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія та методика викладання мистецьких дисциплін). Київ : Освіта України, 2008. 274 с.
17. Розвиток координаційних здібностей дітей молодшого шкільного віку засобами хореографії / Бубела О., Петренко К., Сениця А., Осадців Т. *Молода спортивна наука України* : зб. наук. пр. з галузі фізичного виховання, спорту і здоров'я людини / за заг. ред.: Євгена Приступи. Львів. 2012. Вип. 16, т. 2. С. 45-49.
18. Самохвалова А.В., Маркевич Л.А. Мистецтво балетмейстера: навч.-метод. посіб. Рівне : вид. О. Зень, 2012. 111 с.
19. Сердюк Т. Художньо-естетична школа майбутніх учителів хореографії: формування досвіду : монографія. Бердянськ : вид. Ткачук О.В., 2011. 250 с.
20. Соколова Н. Хореографія як навчальна дисципліна в освітніх закладах України (сер. XVIII–XX ст.) // Спортивний вісник Придніпров'я. 2015. № 1. С. 60-64.
21. У вихорі танцю: метод. посіб. / Коротков А.Є., Похиленко В.Ф., Короткова В.М., Саленка О.О. Кіровоград. 2012. 190 с.
22. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник 3-тє вид. переробл. та допов. Київ : Альтерпрес, 2010. 324 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

23. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. Київ : Музична Україна, 1990. 256 с.
24. Березова Г.О. Хореографічна робота з дошкільнятами. Київ : Музична Україна, 1989. 208 с.
25. Василенко К.Ю. Українські народні танці для дітей. Київ : Музична Україна, 1985. 80 с.
26. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю: навч.-метод. посіб. Київ : Музична Україна, 1990. 72 с.
27. Годовський В.М., Арабська В.І. Теорія і методика роботи в дитячому хореографічному колективі. Рівне : РДГУ, 2000. 76 с.
28. Годовський В.М., Димченко С.С. Музика українського народного танцю: посібник. Рівне : РДГУ, 2003. 357 с.
29. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
30. Горбачук Р.Л. Інноваційні дослідження простору в контексті сучасного хореографічного мистецтва: мистецтвознавчі записки : зб. наук.пр. Київ : Міленіум, 2007. Вип. 11. С. 27-32.
31. Горбачук Р.Л., Лобан Т.Й., Скоцький А.В. Історія розвитку, основні принципи та методика викладання модерн-джаз танцю: метод. реком. Рівне : РДГУ, 2004. 28 с.
32. Смаглій Г.А. Основи теорії музики: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків: Ранок, 2003. 150 с.
33. Климчук ЛМ. Творча майстерня балетмейстера. Київ : ДАКККіМ, 2003. 20 с.
34. Туркевич В. Хореографічне мистецтво України в персоналіях. Київ : Інтеграл, 1999. 224 с.
35. Марлянова О.А. Жіночі танці в українській хореографії. Київ. 2009. 19 с.
36. Матейко К. Український народний одяг: етнографічний словник. Київ: наукова думка, 1996. 44 с.
37. Кривохижа А.М. Гармонія танцю: методичний посібник з викладання курсу «Мистецтво балетмейстера». Кіровоград, 2003. 144 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

Кафедра хореографії має власний сайт в мережі Інтернет
www.horeograf.rv.ua.

Для інформаційного забезпечення вступники можуть використовувати посилання на електронні адреси спеціальних веб-сайтів:

1. Мистецтво балетмейстера – www.infanata.com
2. Теорія та методика викладання модерн танцю - www.freetodance.com
3. Теорія та методика викладання джаз та афро-джаз танцю – www.luigijazz.com
4. Теорія та методика викладання джаз-модерн танцю - www.freetodance.com
5. Композиція сучасного танцю та імпровізація - www.infanata.com
6. Ансамбль сучасного танцю - www.luigijazz.com
7. Теорія та методика викладання європейських танців - www.dance.com
8. Теорія та методика викладання латиноамериканських танців - www.dancesebastopol.com
9. Композиція європейських танців - www.danceinfo.com
10. Композиція латиноамериканських танців - www.dancelife.ru
11. Ансамбль бального танцю - www.dancesport.ru
12. Теорія та методика викладання класичного танцю - www.horeograf.com
13. Теорія та методика викладання народно-сценічного танцю – www.balletmusic.ru
14. Теорія та методика викладання українського народно-сценічного танцю – www.bayanac.narod.ru
15. Ансамбль народного танцю - www.ftst.ru
16. Основи дуєтно-сценічного танцю - www.udsa.com.ua
17. Основи класичного танцю - www.horeograf.com
18. Теорія та методика викладання теп-дансу та акробатики – www.rambook.ru
19. Теорія та методика викладання історико-побутового танцю - www.ftst.ru
20. Історія костюма - www.myukraine.info /uk/, www.culture/etnography/costumes, www.akvitalia.flybb.ru/topic33.html
21. Історія хореографічного мистецтва - www.balletmusic.ru, www.ballet-enc.ru, www.idance.ru